OMAVALVONTASUUNNITELMA

PIENRYHMÄKOTI
Aatu

1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot 4
1.1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot 4
1.2 Toimintayksikön perustiedot 4
1.3 Hyvinvointialue 4
1.4 Yksityisen palveluntuottajan lupatiedot 4
1.5 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet 4
2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako 7
2.1. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen 7
2.2. Omavalvontasuunnitelman arviointi ja vastuunjako 8
3. Pienryhmäkoti Aatun omavalvonnan toteuttaminen 11
3.1 Riskienhallinta 11
3.2 Pienryhmäkoti Aatun tarjoaman palvelun vastaavuus asiakkaan tarpeisiin 13
3.3 Asiakkaan asema ja oikeudet 14
3.4 Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen 18
3.4.1 Monialainen yhteistyö 18
3.4.2 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta 19
3.5 Pienryhmäkoti Aatussa tehtävän työn turvallisuuden ja laadun varmistaminen 20
3.5.1 Pienryhmäkoti Aatussa tehtävän työn laadulliset edellytykset 20
3.5.2 Toimitilat 21
3.5.3 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja 22
3.5.4 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö 23
3.5.5 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt 24
3.5.6 Lääkehoitosuunnitelma 26
3.5.7 Lääkinnälliset laitteet 26
3.6 Asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen 27
3.7 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asiakkaan aseman ja oikeuksien varmistaminen 30
4. Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen 36
4.1 Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely 36
4.2 Korjaavat toimenpiteet 36
4.3 Vaaratapahtumailmoitukset 37
4.4 Häiriöilmoitukset 38
4.5 Vakavat vaaratapahtumat 38
4.6 Ilmoitusvelvollisuus 39
4.7 Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä 40
5. Omavalvonnan seuranta ja raportointi 41
5.1 Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi 41

5.2 Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi 41

1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot

- Pienryhmäkoti Helmi oy
- Y-tunnus 1979657-1
- Kompantie 11, 17200 Vääksy
- OID-koodi 1.2.246.10.19796571.10.0

1.2 Toimintayksikön perustiedot

- Pienryhmäkoti Aatu
- Rinnetie 4, 15880 Hollola
- Yksikön johtaja Piia Menna 0444935728 piia.menna@helmiaatu.fi
- Palveluyksikön OID-koodi 1.2.246.10.19796571.10.8
- Palvelupisteen OID-koodi 1.2.246.10.19796571.10.5

1.3 Hyvinvointialue

Pienryhmäkoti Aatu toimii Päijät-Hämeen hyvinvointialueella.

1.4 Yksityisen palveluntuottajan lupatiedot

Valvira Dnro V/29925/2025

Palvelu, johon lupa on myönnetty **Lastensuojelun laitospalvelu**

Ilmoituksenvarainen toiminta, **yksityiset sosiaalipalvelut**

Palveluntuottajan rekisteröintipäivä 1.1.2006

Pienryhmäkoti Aatun toiminnan aloituspäivä 16.11.2009

1.5 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

- Pienryhmäkoti Aatussa tuotetaan lastensuojelulain mukaista sijaishuoltoa. Pienryhmäkoti Aatu on seitsemänpaikkainen kodinomainen lastensuojeluyksikkö Hollolassa. Kohderyhmämme ovat pääsääntöisesti kouluikäiset huostaan otetut, avohuollon tukitoimena tai kiireellisesti sijoitetut lapset. Traumainformoitu, psykiatrinen ja neuropsykiatrinen osaaminen tukevat haastavista tilanteista

tulevien lasten hoitoa ja kasvatusta kodikkaassa ympäristössä. Monipuolinen ammatillinen osaamisemme mahdollistaa myös elämykselliset toiminnot työssämme. Yksikkömme tarjoavat ammatillista, turvallista, lämminhenkistä ja aidosti välittävää hoitoa ja kasvatusta, jossa korostuu runsas aikuisen läsnäolo ja tuki arjessa. Tavoitteenamme on lapsen kehittyminen vastuulliseksi, tasapainoiseksi ja itsetunnoltaan eheäksi yhteiskunnan jäseneksi. Lapsi kohdataan ainutkertaisena yksilönä, jolloin hänen omat voimavaransa ja tarpeensa huomioidaan. Omaohjaajatyö mahdollistaa korjaavia kokemuksia tarjoavan vuorovaikutussuhteen. Arkea tukevat yhdessä laaditut pelisäännöt, päivä- ja viikko-ohjelmat sekä lapsen ikätasoon suhteutetut vastuut. Lasta tuetaan harrastuksiin, ystävyyssuhteisiin ja yhteisiin toimintoihin sekä yhteydenpitoon tärkeisiin ihmisiin.

- Koulunkäynnin tukeminen on Aatussa tärkeä osa työtä. Perheiden kanssa tehdään rakentavaa ja luottamuksellista yhteistyötä. Lapsen tukiverkostojen kanssa tehtävä yhteistyö nähdään Aatussa tärkeänä työmuotona. Kaksi Aatun ohjaajista toimii nimettyinä perhetyöntekijöinä Aatussa asuvien lasten vanhemmille. Vanhempia tavataan perhetyön merkeissä asiakassuunnitelmassa sovitulla tavalla. Aatussa on mahdollisuus myös jälkihuoltoon. Jälkihuollon toteutus sovitaan yhdessä tarkemmin jälkihuollon suunnitelmassa. Jälkihuoltoa nuoren kanssa jatkaa tämän entinen omaohjaaja sekä omaohjaajan työpari. Käynnit toteutetaan sen mukaisesti mitä niistä on yhdessä sovittu. Nuori ja ohjaaja tekevät käynneille tavoitteellisen suunnitelman. Käynneistä tehdään kirjaukset ja kooste sosiaalityöntekijälle

• Vakauttavan arjen perusta

Kodinomainen ympäristö
Kodinomaisuus ja ympäristön viihtyisyys on meille tärkeää. Oman huoneen sisustukseen on mahdollista vaikuttaa ja yleisten tilojen toivotaan kutsuvan viettämään yhteistä aikaa.

Arjen sujumisesta vastuuta kannetaan yhdessä ja kotitöiden tekemistä sekä omista asioista huolehtimista harjoitellaan aikuisen avulla.

Omia lemmikkejä ei ole mahdollista pitää, mutta monet kokevat yksiköissä vierailevien työntekijöiden koirien lisäävän merkittävästi kodikkuutta.

Omaohjaajapari
Jokaiselle nuorelle nimetään sijoituksen alussa omaohjaajapari.

Muun työryhmän tuella omaohjaajat huolehtivat lapsen asioista, toimivat vastuuaikuisena työvuorossa ja kulkevat rinnalla arjessa. Parhaimmillaan vuorovaikutussuhde turvallisten aikuisten kanssa tarjoaa korjaavia kokemuksia. Omaohjaajat tekevät rakentavaa ja luottamuksellista yhteistyötä perheiden sekä muiden läheisten kanssa. Toivomme kasvua ja kehitystä tukevien verkostojen säilyvän ja kantavan sijoituksen jälkeen.

Yhteinen struktuuri
Arki rakentuu kaikille yhteisistä säännöistä, aikatauluista ja viikoittain toistuvista elementeistä, joita ovat esimerkiksi yhteiset ruoka-ajat, siivouspäivä, keittiöpäivä ja yhteisökokous. Yhteinen struktuuri luo toiminnan perustukset, tuo turvaa ja vakauttaa arkea. Riittävä aikuisten määrä lisää niin fyysistä kuin psyykkistä turvallisuutta. Aikuiset ohjaavat lasten toimintaa asettamalla sille selkeät rajat ja toimimalla yhdessä lasten kanssa.

Yksilöllisyys
Kohtaamme lapsen yksilönä, hänen persoonaansa kunnioittaen. Vakauttavassa työssämme otamme huomioon lapsen taustan, kuten iän, erityispiirteet ja elämänhistorian. Ammatilliseen yksilölliseen kohteluun kuuluu vakauttavan työotteen valinta lapsen tuen tarve huomioiden.

Osallisuus
Meillä osallisuus on monimuotoista. Se syntyy ikätason mukaisesti oman elämän päätöksentekoon osallistumisesta sekä osallisuudesta eri yhteisöissä kuten perhe, sijaishuoltoyksikkö ja koulu. Ymmärrämme, että jokaisella ihmisellä on tarve kokea elämässään merkityksellisyyttä ja suurimmalla osalla myös ryhmään kuulumista.

Koulunkäynnin tukeminen
Koulunkäynnin tukeminen ja yhteistyö koulujen kanssa on tärkeällä sijalla toiminnassamme. Peruskouluikäiset lapset käyvät kunnan järjestämässä opetuksessa tarvittaessa erilaisten tukimuotojen turvin. Hyvien kulkuyhteyksien päästä löytyy myös lukiot sekä ammattikoulut. Kummassakaan yksikössämme ei ole kotikoulua.

Harrastukset ja vapaa-aika
Pidämme toiminnallisuutta tärkeänä asiana ja tuemme jokaista lasta asuinyksikön ulkopuolisiin kaverisuhteisiin ja harrastusten pariin. Tärkeintä on, että lapselle löytyisi merkityksellistä tekemistä, jonka parissa hän saa kokea onnistumisia. Päijät-Hämeessä on hyvät mahdollisuudet harrastaa.

Merkitykselliset ihmissuhteet

Perhe, sukulaiset, ystävät ja toimivat ammatilliset verkostot ovat osa lapsen elämää. Pidämme yhteyttä läheisiin, tuemme lasta säilyttämään hänelle merkityksellisiä ihmissuhteita sekä kannustamme tutustumaan uusiin ihmisiin.

2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako

2.1. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen

- Omavalvontasuunnitelma toimii työvälineenä, joka ohjaa Pienryhmäkoti Aatun henkilöstön käytännön työtä ja toimintaa.
    - Suunnitelma laaditaan yhteistyössä Pienryhmäkoti Aatun henkilöstön kanssa.
    - Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on Pienryhmäkoti Aatun henkilöstön tiedossa ja saatavilla kaiken aikaa. Omavalvontasuunnitelman muutoksista tiedotetaan henkilöstöä.
    - Omavalvontasuunnitelma velvoittaa Pienryhmäkoti Aatun henkilöstöä toimimaan omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja seuraamaan kokoaikaisesti suunnitelman toteutumista.
- Omavalvontasuunnitelmaa laadittaessa ja päivitettäessä on otettu huomioon palautetieto, joka on saatu Pienryhmäkoti Aatun palveluja saavilta asiakkailta, heidän läheisiltään sekä Pienryhmäkoti Aatun henkilöstöltä. Tämä kattaa sekä säännöllisesti kerättävän asiakaspalautteen, että muuten saadun palautetiedon.
- Omavalvontasuunnitelman päivittämisessä on huomioitu palveluissa, niiden laadussa ja asiakasturvallisuudessa tapahtuvat muutokset.
- Omavalvontasuunnitelman laadinnan ja päivittämisen yhteydessä tarkistetaan myös muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien ajantasaisuus:
    - lain edellyttämä lääkehoitosuunnitelma ja tietoturvasuunnitelma sekä valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnitelma.
    - mahdolliset muut erityislainsäädännön edellyttämät suunnitelmat
    - Pelastussuunnitelma on lakisääteinen ja se on laadittu rakennuksen asukkaita ja käyttäjiä varten. Pelastussuunnitelma tarkastetaan ja päivitetään yhteistyössä pelastusviranomaisen kanssa.

- Omavalvontasuunnitelman laatimisesta, toteutumisen seurannasta, päivittämisestä ja julkaisemisesta vastaavat yksikön johtaja Piia Menna ja vastaava ohjaaja Miia Äijälä. Omavalvontasuunnitelman hyväksyy yksikön johtaja.

- Omavalvontasuunnitelman toteutumisen seuranta tapahtuu osana jokapäiväistä työtä, jossa sekä yksikön johtaja, että vastaava ohjaaja ovat läsnä Pienryhmäkoti Aatun arjessa.
- Pienryhmäkoti Aatussa omavalvontasuunnitelman toteutumista varmistetaan hyvällä tiedonkululla ja asioiden siirtymisellä työntekijältä toiselle. Perehdytys, henkilökuntapalaverit, omaohjaajaparin työskentely, vuoronvaihtotilanteet ja työvuorojen aikana tapahtuva työntekijöiden välinen tiedonvaihto ovat tässä keskeisessä roolissa. Omavalvontasuunnitelman laatimiseen henkilökuntaa osallistamalla omavalvontasuunnitelman merkitys konkretisoituu ja siihen on helpompi sitoutua.
- Omavalvontasuunnitelman laadintaan osallistuu Pienryhmäkoti Aatun työryhmä. Yksikössä on kiinnostusten ja osaamisen mukaan jaetut vastuualueet, jotka ovat osa omavalvontasuunnitelmaa.
- Omavalvontasuunnitelma löytyy Pienryhmäkoti Helmi Oy:n kotisivuilta (helmi-aatu.fi/omavalvontasuunnitelma/)
- Pienryhmäkoti Aatun omavalvontasuunnitelma on yksikössä kaikkien nähtävissä. Omavalvontasuunnitelma löytyy tulostettuna eteisen seinälokerosta.
- Omavalvontasuunnitelma ohjelmoidaan tarkastettavaksi ja päivitettäväksi aina neljän kuukauden välein (toukokuun alku, syyskuun alku ja tammikuun alku. Päivittämiselle varataan työvuorollisesti aikaa.
- Omavalvontasuunnitelman aiemmat versiot säilytetään sähköisesti. Säilytysaika 2 vuotta.

2.2. Omavalvontasuunnitelman arviointi ja vastuunjako

Henkilöstön osallistuminen omavalvontaan

- Työntekijät:
  - arvioivat käytäntöjen toimivuutta
  - tekevät kehittämisehdotuksia
  - osallistuvat uusien toimintatapojen suunnitteluun

- Työpaikkapalavereissa (2krt/kk) käsiteltävät asiat:
  - Arjen juoksevat asiat ja haasteet
  - Asiakasturvallisuus
  - Mahdolliset poikkeamatilanteet
  - Lasten hyvinvointiin liittyvät havainnot
  - Työryhmän ja työympäristön toimintaan liittyvät havainnot

Lasten ja huoltajien osallistaminen

Lasten kuuleminen

- Lasten mielipiteitä kerätään:
    - Kerran viikossa pidettävissä yhteisökokouksissa
    - Keskusteluissa omaohjaajan tai muun ohjaajan kanssa
    - Palautelomakkeilla (Aatussa asuvan lapsen palautelomake) 2krt/vuosi

Huoltajien palaute

- Huoltajille tarjotaan mahdollisuus antaa palautetta:
    - Palavereissa
    - Kuulumispuheluissa (1krt/vko)
    - Palautelomakkeilla (huoltajan palautelomake) 1krt/vuosi

Palautteen hyödyntäminen

- Saadut palautteet käsitellään henkilöstöpalaverissa ja ne huomioidaan toiminnan kehittämisessä.

Perehdytys

Uusien työntekijöiden perehdytys

Perehdytyksessä käydään läpi:

- Omavalvontasuunnitelma
- Turvallisuusohjeet
- Lastensuojelulainsäädäntö
- Rajoitustoimenpiteet
- Tietosuoja
- lääkehoito

Omavalvontasuunnitelman ajantasaisuus arvioidaan ja päivitetään:

• neljän kuukauden välein

• aina toiminnan tai toimintaa ohjaavan lainsäädännön tai muun toimintaa ohjaavan ohjeistuksen muuttuessa

• poikkeamatilanteiden jälkeen tarvittaessa

Vastuut omavalvonnan toteuttamisessa

TEHTÄVÄ	VASTUU
Omavalvonnan koordinointi	Yksikön johtaja
Poikkeamien käsittely	Yksikön johtaja + työryhmä
Perehdytys	Vastaavaohjaaja tai nimetty perehdyttäjä
Asiakaspalautteen kerääminen	Omaohjaajat + asiakaspalautevastaava
Omavalvontasuunnitelman päivitys	Yksikön johtaja ja vastaavaohjaaja + työryhmä

Omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja arviointiin luodun toimintamallin tavoite

- parantaa lasten turvallisuutta ja hyvinvointia
- vahvistaa henkilöstön osallistumista
- kehittään työyhteisön toimintaa
- ehkäistä riskitilanteita
- varmistaa laadukas lastensuojelutyö

Omavalvontasuunnitelma on päivitetty:

- 7.10.2026
- 11.5.2026
- 26.1.2026
- 28.5.2025
- 29.1.2025

3. Pienryhmäkoti Aatun omavalvonnan toteuttaminen

3.1 Riskienhallinta

Omavalvonta perustuu riskinhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia arvioidaan monipuolisesti Aatussa asuvan lapsen saaman palvelun näkökulmasta. Riskit voivat aiheutua esimerkiksi fyysisestä toimintaympäristöstä, toimintatavoista, asiakkaista tai henkilökunnasta. Riskit toteutuessaan ovat usein monien virhetoimintojen summa. Riskinhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen ilmapiiri, jossa sekä henkilöstö, että Aatussa asuvat lapset ja heidän läheisensä uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä epäkohtia.

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi. Osana riskienhallinnan toimeenpanoa toteutuneet haittatapahtumat kirjataan, analysoidaan, raportoidaan ja toteutetaan korjaavat toimenpiteet. Yksikön johtajan vastuulla on perehdyttää henkilökunta omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon mukaan lukien henkilökunnalle laissa asetettuun velvollisuuteen ilmoittaa asiakasturvallisuutta koskevista epäkohdista ja niiden uhista. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa joka päivästä arjen työtä Pienryhmäkoti Aatussa.

Riskienhallinnan työnjako

Toiminnasta vastaavan johdon ja Pienryhmäkoti Aatun esihenkilöiden (yksikön johtaja ja vastaavaohjaaja) tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Toiminnasta vastaavien on huolehdittava siitä, että turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Yksikön johtajan vastuulla on saada aikaan myönteinen asenneympäristö turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskienhallinta vaatii sitoutumista ja aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustilanteen ja turvallisuusriskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista.

Käytännöt riskien hallinta

Riskienhallinnan prosessissa sovitaan toimintatavoista, joilla riskit ja kriittiset työvaiheet tunnistetaan ja miten niihin kohdistetaan omavalvontaa.

Riskienhallinnan prosessi on käytännössä omavalvonnan toimeenpanon prosessi, jossa riskienhallinta kohdistetaan kaikille omavalvonnan osa-alueille.

Työntekijät ilmoittavat:

• väkivalta- ja uhkatilanteista

• lääkehoidon poikkeamista

• turvallisuuspuutteista

• lasten epäasiallisenkohtelun tai kaltoinkohtelun epäilyistä

• tietosuojariskeistä

Toimintatapa tilanteessa, jossa riski toteutunut

1. Tilanne kirjataan poikkeamailmoitukseen.
2. Yksikön johtaja käsittelee asian työryhmän kanssa.
3. Sovitaan korjaavat toimenpiteet.
4. Muutokset kirjataan omavalvontasuunnitelmaan tarvittaessa.

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista

- Sijoittavien kuntien tietoturvamenettelyt ja ohjeistukset
- Aatun tietosuojaseloste
- Aatun ohjeistus työtapaturmien varalle
- Aatun kriisisuunnitelma
- Aatun palo- ja pelastussuunnitelma

Riskienhallinnan toimenpiteitä

- Palotarkastus kahden vuoden välein
- Alkusammutuskoulutus koko työryhmälle kolmen vuoden välein
- Ensiapukoulutus voimassa koko henkilöstöllä koko ajan
- Henkilöstön Roteva-turvakoulutus
- Turvakävely uusille työntekijöille työsuhteen alussa ja lapsille sijoituksen alussa, muille lapsille kerran vuodessa ja henkilökunnalle tarpeen mukaan.

- Työ- ja asiakasturvallisuuden huomioiminen: Tilanteiden ennakointi, työparityöskentely uhkaavissa tilanteissa, ulko-oven lukitseminen ulkoisten uhkien varalta, viranomaisyhteistyö (ensihoito, poliisi)
- ProEdun lääkelupakoulutus viiden vuoden välein
- Aatun lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidonvastuut
- Pienryhmäkoti Helmi Oy:n työsuojeluohjelma
- Työterveyshuolto: Salpausselän Terveys Oy
  - työterveystarkastukset ja työpaikkaselvitykset (vähintään kolmen vuoden välein tai tarvittaessa)

Työhyvinvointi ja työkyvyn ylläpitäminen

- Työhyvinvointipäivät koko työyhteisölle
- Epassi työhyvinvointiedut
- Säännölliset henkilökunnan palaverit, joka toinen viikko
- koko työryhmän työnohjaus kerran kuukaudessa
- mahdollisuus yksilötyönohjaukseen tarvittaessa
- Pienryhmäkoti Helmi Oy:n varhaisen tuen toimintamalli ja päihdeohjelma
- Perehdytyssuunnitelmanmukainen perehdytys

3.2 Pienryhmäkoti Aatun tarjoaman palvelun vastaavuus asiakkaan tarpeisiin

- ✓ Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tai hyvinvointialueen sijaishuollon palveluohjauksen työntekijän ottaessa yhteyttä Pienryhmäkoti Aatuun sijoitusta tarvitsevasta lapsesta, toimitaan seuraavalla tavalla
  - Yhteydenoton ottaa vastaan ensisijaisesti yksikön johtaja. Mikäli tämä ei ole mahdollista niin yhteydenottoon vastaa vastaavaohjaaja tai työvuorossa oleva ohjaaja.
  - Lapsen tilanteesta saadun tiedon perusteella tehdään arviota siitä, että olisiko Pienryhmäkoti Aatun kaltaisen perustason yksikkö lapselle sopiva sijaishuoltopaikka. Tässä arvioinnissa huomioidaan Pienryhmäkoti Aatun henkilöstörakenne sekä henkilöstön koulutus, Pienryhmäkoti Aatun sijainti ja alueelta saatavat lapsen tarvitsemat palvelut, kuten koulut ja erikoissairaanhoito, Pienryhmäkoti Aatussa jo ennestään asuvat lapset sekä sijaishuoltopaikkaa tarvitsevan lapsen ja hänen perheensä tilanne.
  - Uuden lapsen tulosta tehdään arviointia aina vähintään yksikön johtajan ja vastaavan ohjaajan kesken. Aikataulun mahdollistaessa keskusteluun otetaan koko henkilöstö työpaikkapalaverissa.

- ✓ Sijoituksen aikana lapsen tilannetta arvioidaan suhteessa Pienryhmäkoti Aatun mahdollisuuksiin vastata lapsen hoidosta ja kasvatuksesta. Arviointia tehdään yhdessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja muun verkoston kanssa.

3.3 Asiakkaan asema ja oikeudet

Hoito- ja kasvatussuunnitelma lastensuojelun sijaishuollossa

Jokaiselle lapselle laaditaan yksilöllinen hoito- ja kasvatussuunnitelma, jonka toteutuksesta ja arvioinnista on vastuussa omaohjaajapari. Hoito ja kasvatussuunnitelma tulee laatia yhteistyössä lapsen, huoltajien ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa sovitaan myös yhteistyöstä lapsen lähiverkoston kanssa. Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa kuvaillaan lapsen tilannetta ja määritetään sekä lyhyen että pitkän aikavälin tavoitteet asiakassuunnitelmassa sovittujen linjojen mukaisesti. Hoito- ja kasvatussuunnitelma päivitetään aina asiakassuunnittelun jälkeen vastaamaan lapsen tilannetta. Omaohjaajat esittelevät lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelman työryhmälle työpaikkapalaverissa. Hoito- ja kasvatussuunnitelmasta käydään yhdessä läpi tavoitteet sekä keinot niiden saavuttamiseksi ja koko työryhmä sitoutuu suunnitelman noudattamiseen. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan asiakassuunnitelmien välillä kuukausikoosteissa.

Asiakkaan kohtelu

Pienryhmäkoti Aatussa asuvalla lapsella on oikeus laadultaan hyvään sijaishuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Pienryhmäkoti Aatussa lasta on kohdellaan kunnioittaen hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen Pienryhmäkoti Aatussa

Sosiaalihuollon palveluissa, jokaisella on oikeus tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja ja päätöksiä. Henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen.
Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa

henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Pienryhmäkoti Aatussa lapsen hoidossa ja huolenpidossa huomioidaan mm. lapsen tausta, haasteet ja voimavarat. Hoitoa ja huolenpitoa pyritään yksilöimään kaikissa sellaisissa asioissa, joissa sen katsotaan olevan lapsen edun mukaista ja tukevan hänen yksilöllistä kasvuaan ja kehitystään. Viikoittaisiin toimiin kuuluu kaikilla lapsilla samat asiat aina omasta hygieniasta huolehtimisesta oman huoneen siivoukseen.

Lapsen yksilöllisyyttä ja itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan myös lapsen oman tyylin, ruokavalion, sosiaalisen median ja oman elektroniikan mahdollistamisella. Mielenkiinnon kohteita tuetaan mm. oman harrastuksen löytymisen muodossa. Lapsella on oikeus omiin kavereihin, menoihin ja muihin sosiaalisiin suhteisiin ja lasten kaverit sekä muut läheiset ovat tervetulleita Aatuun.

Terveyteen liittyviä arkaluonteisia asioita lapsi voi hoitaa sellaisen aikuisen kanssa, johon suhde tuntuu luontevalta ja jolle hän kokee olevan helppoa kertoa asiansa. Kuukausirahan suuruus Pienryhmäkoti Aatussa määräytyy lastensuojelulain ja hyvinvointialueiden kanssa tehtyjen puitesopimusten mukaisesti ja sen käytössä pyritään ohjaamaan järkeviin valintoihin. Lasta tuetaan tekemään omia säästösuunnitelmia, mikäli hän haaveilee jonkin isomman asian hankinnasta.

Pienryhmäkoti Aatussa lasten omat huoneet ovat lasten omaa aluetta. Lapsen oman huoneen sisustuksessa kuullaan lasta, jotta huone olisi mieleinen ja tuntuisi omalta ja kodikkaalta. Toisten lasten huoneissa ei saa vierailla ilman huoneen omistajan lupaa ja muutoinkin yhdessä olemista pyritään keskittämään yhteisiin tiloihin.
Pienryhmäkoti Aatun yhteisöön ja yhteisössä elämiseen lapsi voi vaikuttaa keskustelemalla Aatun aikuisten kanssa, jättämällä kirjallisesti palautetta palautelaatikkoon tai esittämällä asian viikoittaisessa yhteisöpalaverissa.

Yhteisen struktuurin lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan yksilöimään arjen toimintoja lapsen toiveiden mukaiseksi, mikäli toive ei ole ristiriidassa hyvinvoinnin edistämisen kanssa. Omaohjaajat yksilöllistävät lasten henkilökohtaisia toimintoja silloin, kun se katsotaan lapsen edun mukaiseksi.
Sosiaalihuollossa itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun asiakkaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua, eikä muita keinoja ole käytettävissä. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti lapsen ihmisarvoa kunnioittaen.
Itsemääräämisoikeutta koskevista periaatteista ja käytännöistä keskustellaan lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja lapsen asioissa tiedonsaantiin oikeutettujen läheisten kanssa. Rajoittamistoimista tehdään kirjaukset ja asianmukaiset päätökset asiakasasiakirjoihin. On

hyvä muistaa, että rajoittamistoimia koskevaa päätöstä ei voi tehdä toistaiseksi voimassa olevaksi.
Lapsen itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta on erityiset säännökset lastensuojelulain 11 luvussa.

Itsemääräämisoikeuden vahvistamista koskevat periaatteet ja käytännöt yksikössä ja konkreettiset keinot rajoitustoimien käytön ennalta ehkäisemiseksi

Lapset voivat vaikuttaa omiin ja Aatun yhteisön asioihin kertomalla niistä vuorossa oleville aikuisille, omaohjaajille esim. omaohjaajahetkillä tai viikoittaisen yhteisökokouksen aikana. Omaohjaajat huolehtivat, että lapselle tulee työvuoron aikana mahdollisuus tulla kuulluksi ja vaikuttaa omiin asioihin. Lapsille annetaan aikaa ja ollaan läsnä päivittäin, jotta lapset saavat kokemuksen siitä, että heitä kuunnellaan ja heidän mielipiteillään on väliä. Aatussa on lapsilla oma palautelaatikko, johon kehitysehdotuksia tai muita viestejä henkilökunnalle voi laittaa anonyymisti. Kaikilta lapsilta kerätään kaksi kertaa vuodessa asiakaspalautelomakkeet, jossa kysytään lapsen kokemuksia Aatun turvallisuudesta, yksilöllisestä kohtelusta, kokemuksia henkilökunnasta ja lapsen osallisuuden kokemuksesta. Asiakaspalautteet käydään läpi koko henkilöstön kanssa. Saadut palautteet huomioidaan arjen ohjaustyössä.

Lapsia kannustetaan hyödyntämään sosiaalitoimen sekä terveydenhuollon ja koulun palaverit ja tuomaan oman äänensä ja mielipiteensä esille häntä koskevissa asioissa. Lapsia ohjataan olemaan myös omiin sosiaalityöntekijöihin yhteydessä, mikäli heitä esimerkiksi askarruttaa sellainen asia, joka on sosiaalityöntekijän päätettävissä tai lapsi kokee Aatun päätökset tai toiminnan epäoikeudenmukaiseksi. Lapsen apuna ja tukena ollaan aina, jos lapsi kokee sitä tarvitsevansa esimerkiksi viranomaisasioissa. Lapsille on kerrottu sosiaali- ja potilasasiavastaavasta ja Aatun eteisen taululla on hänen yhteystietonsa.

Lapsilla on vapaus yksilölliseen ilmaisuun, mielipiteisiin ja oman elämän suunnitteluun. Lapsi saa itse osallistua useimpiin omaan elämäänsä vaikuttaviin asioihin ja valita esim. mieleisen jatko-opiskelupaikan, oman huoneen sisustuksen, omat vaatteet ja tyylin. Aatussa kunnioitetaan lapsen omien arvojen mukaisia valintoja.

Rajoitustoimenpiteitä Aatussa käytetään vain, jos mikään muu keino ei ole riittävä ja rajoitustoimenpiteelle on lainmukaiset perusteet. Rajoitustoimenpiteen perusteet kerrotaan lapselle ymmärrettävällä kielellä ja varmistetaan, että lapsi on perusteet ymmärtänyt. Perusteet voidaan käydä läpi uudestaan myös jälkikäteen, jos niissä on jäänyt tilanteen luonteen tai lapsen mielentilan vuoksi epäselvyyksiä. Lapsille kerrotaan myös, jos heillä on oikeus hakea päätöksiin muutosta tai valitusta sekä annetaan tarvittaessa apua sen tekemiseen.

Jos Aatussa joudutaan turvautumaan rajoitustoimenpiteisiin, ne toteutetaan lastensuojelulain mukaisesti lapsen kasvun ja kehityksen turvaamiseksi. Aatussa on laadittu ohjeistukset rajoitustoimenpiteiden toteuttamiseen sekä dokumentointiin. Rajoitustoimenpiteiden aikana muut Aatun lapset ovat sen aikuisen vastuulla, joka ei mahdollisesti osallistu rajoitustoimenpiteeseen, ja tämä aikuinen on muille lapsille koko ajan läsnä tuomassa turvaa ja tarvittaessa ohjaamassa lapsia turvallisesti vaaran alta. Aatun henkilökunta pyrkii aina ennakoimaan tilanteet, joissa on uhka väkivallasta. Ennakoinnissa huomioidaan kaikkien lasten turvallisuus.

Pienryhmäkoti Aatussa käytettävät lapsen itsemääräämisoikeutta rajoittavat rajoitustoimenpiteet

Lastensuojelulaki luo rajat lapsen asemalle sijaishuollossa, joten on tärkeää, että sijais-huoltolaitoksessa tunnetaan toimintaa säätelevät lait ja säännökset. Aatuun sijoitettujen lasten kasvatustyössä on tarvittaessa käytössä lastensuojelulain mukaiset rajoittamistoimenpiteet. Rajoittamistoimenpiteistä on käyty lisäkoulutusta. Rajoitustoimenpiteet harkitaan yksilöllisesti ja tilanteen ollessa ennakoitavissa, vuorossa olevat ohjaajat pyrkivät keskustelemaan ennen päätöstä ja rajoittamistoimenpiteen käytäntöönpanoa.
Lastensuojelulain mukaisilla rajoituksilla ja rajoitustoimenpiteillä tarkoitetaan laitoksessa sijaishuollossa olevaan lapsen kohdistettavia toimenpiteitä sekä sijaishuollossa olevan lapsen ja hänen läheistensä välisensä yhteydenpidon rajoittamista.

Lastensuojelulainmukaisia rajoituksia ja rajoitustoimenpiteitä ovat:

- Yhteydenpidon rajoittaminen LSL 62§ 63 §
- Aineiden ja esineiden poisottaminen lastensuojelulaitoksessa LSL 65§, myös kohdat 4 b § ja 4 c §
- Henkilöntarkastus LSL 66§
- Henkilönkatsastus LSL 66 a §
- Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen LSL 67§
- Kiinnipitäminen lastensuojelulaitoksessa LSL 68§
- Kiinnipitäminen lapsen luvatta lastensuojelulaitoksesta poistumisen estämiseksi LSL 68 a §
- Luvatta lastensuojelulaitoksesta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen 69 a §
- Lapsen kiinniotto 69 b §
- Kiinniotetun lapsen kuljettaminen LSL 69 c §
- Poliisin virka-apu lastensuojelulaitoksesta ja perhekodista luvatta poissaolevan lapsen kiinniottamisessa ja kuljettamisessa 69 e §
- Liikkumisvapauden rajoittaminen LSL 69§
- Eristäminen LSL 70§

Rajoitustoimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa lapsen suojeleminen häntä tai muita vahingoittavilta asioilta, esineiltä tai henkilöiltä. Jokaisesta rajoitustoimenpiteestä tehdään asianmukainen rajoittamispäätös. Lapselle tulee aina perustella toimenpide, häntä tulee kuulla ja kuuleminen tulee kirjata päätökseen.
Yksikönjohtajan antamalla erillisellä delegointimääräyksellä Pienryhmäkoti Aatun vakituiseen sekä määräaikaiseen ja tuntiperustaiseen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvat, vastaavan ohjaajan tai ohjaajan nimikkeellä toimivat työntekijät saavat perustellusti päättää ja toteuttaa tarvittavat rajoitustoimenpiteet. Työntekijöiden on toimivaltaa käyttäessään noudatettava, mitä lainsäädännössä ja viranomaisten ohjeissa on säädetty. Yksikössä on ammattihenkilöiden tarkistettavissa listaus henkilökunnasta, jolla on oikeus päättää/toteuttaa rajoitustoimenpiteitä.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Kaikilta Aatussa työskenteleviltä edellytetään lasten ammatillista ja inhimillistä kohtelua. Mikäli lapsen kohtelu ei ole ammatillista, on ensisijaisesti muilla vuorossa olevilla ohjaajilla velvollisuus puuttua tilanteeseen ja antaa palautetta kollegalle. Toistuva epäasiallinen kohtelu tulee antaa yksikön johtajalle tiedoksi.
Jokainen on vastuussa omasta toiminnastaan, sen kasvatuksellisesta näkökulmasta sekä itsereflektoinnista ammatillisuuden suhteen.
Aatussa asuvilta lapsilta saatu palaute otetaan vastaan ja käsitellään yhteisesti työpaikkapalaverissa. Tarvittaessa pidetään yksikön johtajan johdolla keskustelu asianosaisten kesken.

Jos epäasiallinen kohtelu on tapahtunut talon ulkopuolella (esim. vieras aikuinen lasta kohtaan) pyritään asia selvittämään ohjaajan läsnä ollessa. Jatkotoimenpiteet päätetään tilanteen vakavuuden mukaan.
Jos lapsi kokee epäasiallista kohtelua, se pyritään selvittämään mahdollisimman pian. Lapsen sekä hänen läheistensä kanssa käydään keskustelu tapahtumasta. Keskustelun kokoonpanoon vaikuttaa se millaisesta epäasiallisesta kohtelusta on kyse. Käyty keskustelu kirjataan mahdollisimman tarkasti Nappula-tietojärjestelmään.

3.4 Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen

3.4.1 Monialainen yhteistyö

- ✓ Pienryhmäkoti Aatusta tehdään monialaista yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa; sosiaalitoimi, perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoito,

lastenpsykiatrian poliklinikka, nuorisopsykiatrian poliklinikka, yksityiset palveluntuottajat (esim. terapeutit), koulut ja oppilaitokset, harrastustoiminnan järjestäjät ja poliisi.

✓ Pääasiassa kunkin lapsen omaohjaajat hoitavat yhteydenpidon lapsen asioissa toimiviin tahoihin. Vuorotyöstä johtuen yhteydenpitoa hoitaa myös muut kuin lapsen omaohjaajat. Kaikessa yhteydenpidossa ja tiedon siirtämisessä pidetään matalaa kynnystä.

3.4.2 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

- Pienryhmäkoti Aatun valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta sekä valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta vastaa yksikön johtaja Piia Menna, piia.menna@helmiaatu.fi p. 044 493 5728

✓ Pienryhmäkoti Aatussa valmiudella ja jatkuvuudenhallinnalla tarkoitetaan seuraavaa:
  - Kokoaikaisesti ja ennakoimalla varaudutaan monenlaisiin äkillisesti muuttuviin tilanteisiin, mm, sairastumiset (lapset, työntekijät)
  - Toiminta vaatii kokoaikaisesti vähintään yhden työntekijän läsnäolon, joka tulee huomioida työvuorosuunnittelussa ja päiväkohtaisessa suunnittelussa kunkin päivän toimintojen ja menojen mukaan.

✓ Pienryhmäkoti Aatussa varmistetaan, että asiakas saa hänelle sovitun palvelun, esimerkiksi palveluyksikön henkilöstön sairastumistilanteissa.
Aatussa pyritään siihen, että sijaisten ja tuntityöntekijöiden käyttö olisi mahdollisimman pientä. Tällöin henkilökunta on lapsille mahdollisimman tuttua ja Pienryhmäkoti Aatun lapsille tarjoama arki on mahdollisimman ennakoitavaa ja vakaata. Mikäli sijaisia ja tuntityöntekijöitä tarvitaan, niin suositaan mahdollisuuksien mukaan lapsille entuudestaan tuttuja sijaisia. Mikäli sijaisen tarve on esimerkiksi kolmelle peräkkäiselle päivälle, niin pyritään siihen, että saadaan yksi työntekijä tekemään kaikki vuorot, jotta vaihtuvuus olisi mahdollisimman pientä. Sijaisten rekrytoinnissa pyritään siihen, että sijaisella olisi mahdollisuus sitoutua toimimaan sijaisena pidempiaikaisesti kuin vain vuoron tai parin verran. Sijaisten valmiuteen toimia yksikkömme sijaisena kiinnitetään erityistä huomiota. Sijaisten kohdalla arvostetaan lain edellyttämää pätevyyttä työhön, jolloin mahdollistuu kaikkien työtehtävien itsenäinen hoitaminen. Tarvittaessa työhön kutsuttavia sijaisia pyritään pitämään listalla riittävä määrä, jotta vakihenkilöstön kuormitus äkillisissä työvoimantarvetilanteissa ei nousisi liian suureksi ja toiminnan laatu ja turvallisuus pystytään takaamaan myös näissä poikkeustilanteissa.

Pienryhmäkoti Aatun toiminnan keskeisimpien jatkuvuutta koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on kuvattu Taulukossa 1.

Tunnistettu riski	Riskin arviointi (suuruus ja vaikutus)	Ehkäisy- ja hallintatoimet
Henkilökunnan saatavuus: ei saa rekrytoitua, lain ja sopimusten minimi (esim. tietty määrä AMK-tutkinnolla)	Tällä hetkellä riski pieni, koska kelpoisuusehdot täyttävää työvoimaa on tarjolla.	Verkostoituminen, opiskelijat /oppilaitosyhteistyö, rekrytoinnit
Henkilöstön sairastuminen	Kokoaikainen riski	Työterveysyhteistyö, työssäjaksamisen tukeminen, työvuorosuunnittelu
Toimitilat (palo, ilkivalta)	Pieni riski	Paloturvallisuudesta huolehtiminen, henkilöstön perehdytys
Infrastruktuurin häiriöt	Pieni riski	Varautuminen, ruokavarasto, lääkkeitä riittävästi, taskulamput, varavirta

*Taulukko 1: Pienryhmäkoti Aatun toiminnan keskeisimpien **jatkuvuutta** koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta*

3.5 Pienryhmäkoti Aatussa tehtävän työn turvallisuuden ja laadun varmistaminen

3.5.1 Pienryhmäkoti Aatussa tehtävän työn laadulliset edellytykset

- ✓ Pienryhmäkoti Aatun riskienhallinnasta vastaa yksikön johtaja Piia Menna piia.menna@helmiaatu.fi p. 044 493 5728
- ✓ Riskienhallinta on organisoitu henkilökunnan vastuualueiden mukaan.
- ✓ Pienryhmäkoti Aatun toiminnassa asiakasturvallisuus koetaan tärkeänä.
- ✓ Henkilökunnalle on perehdytysmateriaalissa ohjeistus yksintyöskentelystä
- ✓ Turvallisuus syntyy henkilökunnan yhteistyöllä ja yhdessä tehtyjen suunnitelmien mukaisesti toimimalla. Turvallisuudessa ennakointi on tärkeää.
- ✓ Turvallisuuteen vaikuttavia tunnistettuja tekijöitä
  - Lasten sekä heidän läheisten hyvä tunteminen
  - Pienryhmäkoti Aatussa asuvien lasten keskinäinen tunteminen ja yhteisöllisyys
  - Lasten osallisuuden kokemus omassa arjessa
  - Henkilökunnan keskinäinen luottamus ja toistensa tunteminen
  - Ohjaajan ja lapsen välinen suhde ja vuorovaikutus
  - Henkilökunnan perehdytys

3.5.2 Toimitilat

Pienryhmäkoti Aatu on kaksikerroksinen kiinteistö, joka sijaitsee Hollolassa omakotitaloalueella. Lastenhuoneita on seitsemän ja ne sijaitsevat 1. ja 2. kerroksessa. Lisäksi on keittiö ja olohuone, pelihuone, neuvotteluhuone, kodinhoitotila, toimistotila ja säilytys- sekä tekniset tilat. Jokaisella lapsella on oma huone. Lasten huoneet ovat kooltaan 17-21 m^2. Huoneiden yhteydessä on kaikilla lapsilla oma wc/suihkutila.

Lämpötilojen pysymistä asumismukavuuden kannalta sopivina seurataan. Kesällä huonelämpötilaa tarvittaessa viilennetään sekä yläkerrassa että alakerrassa olevilla ilmalämpöpumpuilla. Kiinteistössä on koneellinen ilmanvaihto, joka huolletaan säännöllisesti. Ilmanvaihtokoneen suodattimet vaihdetaan kaksi kertaa vuodessa. Ilmanvaihtolaitteisto ja -putkisto puhdistetaan suositusten mukaisin aikavälein.

Toimitiloille tehdyt tarkastukset sekä myönnetyt viranomaishyväksynnät ja luvat päivämäärineen.

Palotarkastus 27.8.2026
Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella kohteen toiminnassa ei havaittu puutteita pelastuslain/kemikaaliturvallisuuslain velvoitteiden noudattamisessa.

Poistumisturvallisuuden arviointi 10.7.2024
Kohteen poistumisturvallisuus on arvioitu riittäväksi.

Terveydensuojelulain mukainen säännöllisen valvonnan tarkastus Pienryhmäkoti Aatun tiloihin ja toimintaan 18.9.2024
Tarkastuksella todettu Pienryhmäkoti Aatun tilojen ja toiminnan olevan terveydensuojelulain mukaista. Saatu suositus laatia kirjallinen terveydensuojelulain mukainen omavalvontasuunnitelma. Omavalvontasuunnitelmassa tulisi olla mainittuna mahdolliset riskitekijät, jotka saattaisivat aiheuttaa terveyshaittaa juuri Pienryhmäkoti Aatussa. Lisäksi omavalvontasuunnitelmaan tulisi kuvata hallintakeinot näiden riskien minimoimiseksi.

Radon mittaus 2.2.2019-30.4.2019
Lastensuojelun yksiköt kuuluvat radonpitoisuuden mittausvelvollisuuden piiriin. Pienryhmäkoti Aatun radonpitoisuus mitattu talvella 2019. Saadut pitoisuudet alittivat toimenpiderajan.

- ✓ Henkilöstön havaitessa ylläpitoa tai huoltoa vaativan asian, tulee siitä ilmoittaa yksikön johtajalle tai kyseisen asian vastuuhenkilölle. Mikäli asia on sellainen, jonka voi korjata tai huoltaa itse, voi työntekijä sen tehdä. Ammattiosaamista vaativat huolto- ja ylläpitotyöt hoitaa ulkopuolinen toimija yksikön johtajan tilaamana.

- ✓ Kiinteistönhuolto ja kunnossapito tarvetta arvioidaan säännöllisesti kerran kuussa pidettävissä johtoryhmän kokouksissa, joissa on kiinteistön omistaja läsnä.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa käytössä olevien kuluttajakemikaalien säilytys on järjestetty lukituissa tiloissa. Kodinhoitotilassa lukollisessa siivousainekaapissa ovat siivoukseen ja puhtaanapitoon tarkoitetut aineet. Kemikaaliluettelo käytössä olevista siivoukseen tarkoitetuista aineista on siivousainekaapin ovessa. Keittiössä on käsitiskiaine ja yleispuhdistussuihke säilytyksessä työtasolla ilman lukitusta.

- ✓ Tartuntatautiaikana keittiössä pidetään lisäksi saatavilla käsidesiä.

- ✓ Muita kuluttajakemikaaleja, kuten auton lasinpesunestettä, maaleja, rikkakasvien torjunta-aineita on varastoituna lukitussa kellarikerroksessa olevassa varastossa. Näihin kemikaaleihin liittyvä turvallisuusohje löytyy varaston ovesta. Kellarikerroksen varastotilat eivät ole lasten käytössä.

3.5.3 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja

- Asiakastietolain 7 §:n mukainen johtaja, joka vastaa palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta:
  - Yksikön johtaja Piia Menna piia.menna@helmiaatu.fi p.044 493 5728
- Palveluntuottajan tietosuojavastaava:
  - Yksikön johtaja Piia Menna piia.menna@helmiaatu.fi p.044 493 5728

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa on otettu huomioon EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ((EU) 2016/679) ja tietosuojalain (1050/2018) vaatimukset tietosuojaperiaatteiden sekä rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta. Asiakastietoja käsitellään vain työtehtävien edellyttämässä laajuudessa, ja käsittely perustuu lakiin sekä asiakastyön tarpeisiin. Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojaperiaatteita, kuten lainmukaisuutta, käyttötarkoitussidonnaisuutta, tietojen minimointia, täsmällisyyttä ja luottamuksellisuutta.

- ✓ Henkilötietojen suojaa, tietosuojaa sekä asiakastietojen käsittelyä koskevat ajantasaiset ohjeet on koottu yksikön tietoturvasuunnitelmaan ja sen liitteisiin. Tietoturvasuunnitelman ajantasaisuudesta vastaa tietoturvavastaava, joka päivittää ohjeistuksia tarvittaessa lainsäädännön, organisaation ohjeiden ja toimintakäytäntöjen muuttuessa. Suunnitelma ja siihen liittyvät ohjeistukset käydään säännöllisesti läpi henkilöstön kanssa perehdytyksen, tiimipalaverien sekä muun ohjauksen yhteydessä. Näin varmistetaan, että henkilökunnalla on käytössään ajantasaiset ohjeet henkilötietojen käsittelystä, kirjaamisesta ja tietosuojan toteuttamisesta. Henkilöstön tietosuojaosaamista ylläpidetään perehdytyksellä, koulutuksilla ja jatkuvalla ohjauksella. Mahdollisia tietoturvaloukkauksia koskevat toimintaohjeet sisältyvät tietoturvasuunnitelmaan, ja henkilöstöä ohjeistetaan ilmoittamaan havaitsemistaan poikkeamista viipymättä esihenkilölle ja tietoturvasta vastaaville henkilöille.

- ✓ Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä näkee arkistoidut kirjaukset Kanta palvelusta. Viranomaisille ja muille tahoille tietojen luovutuksesta vastaa lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Pienryhmäkoti Aatusta lapsen tietoja luovutetaan vain lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän luvalla.

- ✓ Asiakastiedot kirjataan Myneva finland Oy Nappula tietokantaan, jonka lisäksi asiakastiedot arkistoidaan Nappulasta Kantaan. Lisäksi yksikössä on lukittu arkistointi kaappi lukitun toimiston oven takana lapsikohtaisia arkistoitavia papereita varten.

- ✓ Asiakastietojärjestelmä Nappulan käyttöoikeuksien hallinnoinnista vastaavat yksikön johtaja ja vastaava ohjaaja, joilla on järjestelmän pääkäyttäjäoikeudet. Henkilökunnan käyttöoikeuksien luonnin yhteydessä määritellään, että minkä palveluyksikön asiakkaat ja ketkä asiakkaista ovat kunkin työntekijän henkilökohtaisilla tunnuksilla näkyvissä.

3.5.4 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

- ✓ Yksikössä käytetään Myneva Nappula-asiakastietojärjestelmää. Järjestelmä on sosiaalihuollon asiakastietojen käsittelyyn tarkoitettu, Kanta-yhteensopiva tietojärjestelmä, joka on rekisteröity viranomaisen ylläpitämään Astori-rekisteriin ja luokiteltu A1-luokan järjestelmäksi.
  Kanta-palveluihin liitettävä järjestelmämme on sertioitu. Sertifioinnit osoittavat, että järjestelmä ovat Kanta-yhteensopivia ja tietoturvallinen.

- ✓ Asiakastietojärjestelmien asianmukainen käyttö varmistetaan käyttöoikeuksien hallinnalla, perehdytyksellä sekä jatkuvalla ohjauksella. Henkilöstöä koulutetaan

käyttämään Myneva Nappula-järjestelmää ja asiakastietojen käsittelyyn liittyviä toimintatapoja. Osaamista ylläpidetään säännöllisellä ohjauksella, koulutuksilla sekä ajantasaisten ohjeiden avulla.

- ✓ Asiakastietolain mukainen tietoturvasuunnitelma on laadittu tammikuussa 2025 ja viimeisin päivitys on tehty lokakuussa 2026. Tietoturvasuunnitelman toteutumisesta vastaa yksikön nimetty tietosuojavastaava.

- ✓ Rekisterinpitäjän vastuiden toteutumisesta huolehditaan noudattamalla rekisterinpitäjän antamia ohjeita, tietosuoja- ja tietoturvakäytäntöjä sekä voimassa olevaa lainsäädäntöä. Henkilötietojen käsittely on rajattu työtehtävien kannalta tarpeellisiin tietoihin, ja käyttöoikeudet määritellään tehtäväkohtaisesti.

- ✓ Tietojärjestelmien olennaisten vaatimusten poikkeamista ja tietoturvallisuuden häiriöistä ilmoitetaan viipymättä organisaation ohjeistuksen mukaisesti. Poikkeamat ja häiriötilanteet dokumentoidaan, niiden vaikutukset arvioidaan ja tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä tietojärjestelmätoimittajan, esihenkilön ja tietosuojasta vastaavan kanssa. Häiriötilanteen aikana seurataan tilanteen etenemistä, tiedotetaan henkilöstöä tarvittavilta osin ja varmistetaan asiakastyön turvallinen jatkuminen poikkeusjärjestelyin.

- ✓ Palveluissa käytettävän teknologian soveltuvuus, asianmukaisuus ja turvallisuus varmistetaan käyttämällä toimintaan hyväksyttyjä ja tietoturvavaatimukset täyttäviä järjestelmiä sekä noudattamalla organisaation tietosuoja- ja tietoturvaohjeita. Teknologian toimivuutta ja turvallisuutta seurataan osana omavalvontaa, ja mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan viipymättä. Henkilöstö perehdytetään käytettävien järjestelmien ja laitteiden käyttöön työsuhteen alussa sekä tarvittaessa järjestelmämuutosten yhteydessä. Käyttöosaamista ylläpidetään ohjauksella ja ajantasaisilla käyttöohjeilla.

- ✓ Teknologian vikatilanteisiin ja pitkiin huoltoviiveisiin on varauduttu kirjallisilla toimintaohjeilla ja poikkeustilanteiden toimintamalleilla. Häiriötilanteissa toimitaan organisaation ohjeistuksen mukaisesti, ilmoitetaan viasta viipymättä järjestelmätoimittajalle ja esihenkilölle sekä hyödynnetään tarvittaessa vaihtoehtoisia työmenetelmiä asiakastyön jatkuvuuden turvaamiseksi. Henkilöstö on perehdytetty toimimaan teknologian häiriö- ja poikkeustilanteissa, ja tilanteiden vaikutuksia seurataan, kunnes häiriö on korjattu.

3.5.5 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt

- ✓ Pienryhmäkoti Aatun tyypillisimmät toimintaan liittyvät infektiot ovat erilaiset pisaratartunnat, kuten flunssat ja niiden jälkitaudit. Infektioepidemian mahdollisuus on olemassa Pienryhmäkoti Aatussa.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa infektioiden ja tarttuvien sairauksien leviäminen ennaltaehkäistään riittävällä perehdytyksellä ja yhdessä sovittujen käytänteiden mukaan toimimisella. Yksikössä huolehditaan siisteydestä ja hygieniasta.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa hoitoon liittyvä infektio tunnistetaan seuraamalla ja arvioimalla oireita, mitkä ovat alkaneet äkisti tai poiketen normaalista.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa on käytössä päivittäiseen kirjaamiseen Nappula -järjestelmä, minne raportoidaan infektioihin ja tarttuviin tauteihin liittyen. Jos työntekijä sairastuu, ilmoittaa hän mahdollisimman pian sairastumisestaan esihenkilölle sekä työpaikalle.

- ✓ Käsihuuhdetta on yksikössä henkilökunnan käytössä jatkuvasti. Käsihuuhteen käyttöä lisätään infektioiden ilmenemisen yhteydessä, jolloin sen käyttö mahdollistetaan myös lapsille.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa siisteydestä vastaa Minna Koskinen, lääkepuolen hygienia-asioista vastaavat sairaanhoitajat Johanna Jokipii sekä Jaana Tarvainen. Jokainen henkilöstöön kuuluva omalla toiminnallaan tukee ja välittää tietoa liittyen infektiotorjuntaan.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa päivitetään ajantasaisimman infektioiden torjuntaohjeet seuraamalla Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) päivitetyimpiä ohjeita.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatussa varmistetaan henkilöstön riittävä perusosaaminen infektioiden synnyn estämiseen ja infektioiden torjuntaan perehdyttämällä, käymällä läpi yhteisiä käytänteitä, tukemalla käytänteiden käyttöä työssä sekä tarjoamalla henkilökunnalle työterveyden kautta tarvittavat rokotukset rokotusohjelman mukaisesti.

- ✓ Ohjeiden noudattamisesta ja toteutumisen seurannasta vastaa yksikön johtaja Piia Menna yhteistyössä yksikön sairaanhoitajien kanssa.

- ✓ Mahdollisissa infektioiden torjuntaa koskevissa kysymyksissä Pienryhmäkoti Aatun työntekijät voivat ottaa yhteyttä tilanteen mukaan Hollolan sote-keskukseen, Päijät-Soten Akuutin viranomaislinjaan tai yksikön työterveyshoitajaan.

- ✓ Pienryhmäkoti Aatun puhtaudesta ja siisteydestä siivoussuunnitelman mukaisesti vastaavat yksikön ohjaajat. Siivoussuunnitelmasta ajantasaisuudesta ja toteutumisesta vastaa ohjaaja Minna Koskinen ja yksikön johtaja Piia Menna. Yksikön jätehuolto toteutetaan Salpakierto Oy:n ohjeistuksen mukaan. Sekajätteen, muovijätteen ja biojätteen hakee Salpakierto Oy ja kaikki muu syntyvä jäte viedään kierrätyspisteille Pienryhmäkoti Aatun ohjaajien toimesta.

3.5.6 Lääkehoitosuunnitelma

- Pienryhmäkoti Aatun lääkehoitosuunnitelma on laadittu 6.11.2019 ja se on tarkastettu viimeksi 3.10.2026.

- Lääkehoitosuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaavat henkilöt ovat; sairaanhoitajat Johanna Jokipii ja Jaana Tarvainen (aatu@helmiaatu.fi, p.044 307 7226), sekä yksikön johtaja sosionomi Piia Menna (piia.menna@helmiaatu.fi p.044 493 5728)

- Lääkehoidon asianmukaisuudesta ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta ja seurannasta Pienryhmäkoti Aatussa vastaavat sairaanhoitajat Johanna Jokipii ja Jaana Tarvainen (aatu@helmiaatu.fi, 0443077226), sekä yksikön johtaja sosionomi Piia Menna (piia.menna@helmiaatu.fi 0444935728)

- Pienryhmäkoti Aatussa lääkehoitosuunnitelman toteutumista seurataan mm. Nappula-kirjausten, sairaanhoitajien järjestämien näyttöjen, poikkeamailmoitusten ja inventaarion avulla. Huumausaineiksi luokiteltavien ja PKV-lääkkeiden kulutusta seurataan pakkauskohtaisilla seurantalomakkeilla. Yksikön työntekijöiden lääkelupien ajantasaisuudesta vastaa yksikön johtaja.

Pienryhmäkoti Aatun lääkehoitosuunnitelma noudattaa STM:n Turvallinen lääkehoito –opasta.

3.5.7 Lääkinnälliset laitteet

- Ammattimaisen käyttäjän vastuuhenkilöt ovat sairaanhoitajat Johanna Jokipii ja Jaana Tarvainen (aatu@helmiaatu.fi, 0443077226), sekä yksikön johtaja sosionomi Piia Menna (piia.menna@helmiaatu.fi 0444935728)

- Laitevastuuhenkilöt ovat sairaanhoitajat Johanna Jokipii ja Jaana Tarvainen (aatu@helmiaatu.fi, 0443077226), sekä yksikön johtaja sosionomi Piia Menna (piia.menna@helmiaatu.fi 0444935728)

- Lääkinnällisten laitteiden vaaratilanteita koskevista ilmoituksista vastaa yksikön johtaja sosionomi Piia Menna (piia.menna@helmiaatu.fi 0444935728)

- Pienryhmäkoti Aatussa noudatetaan lääkinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021) 4. luvun mukaisia velvoitteita.
    - Lääkinnällisten laitteiden käytön osaaminen varmistetaan perehdytyksellä ja näytöllä.

    - Jokainen henkilökunnan jäsen on ilmoitusvastuussa huomatessaan lääkinnällisen laitteen käyttövirheistä ja huoltotarpeista yksikön johtajalle ja laitteen valmistajalle.

    - Lääkinnällisten laitteiden jäljitettävyys varmistetaan tuotepakkauksen tiedoista ja oston yhteydessä saadusta kuitista.

    - Lääkinnällisten laitteiden vaaratilanneilmoitus tehdään Pienryhmäkoti Aatussa Fimean verkkosivujen pdf-lomakkeella sekä suullinen tai kirjallinen ilmoitus yksikön johtajalle.

3.6 Asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen

- Riittävä ja osaava sekä palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen saatavuuden, laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa sekä palvelujen kehittämisessä.

- Henkilöstön määrä on kahdeksan; AMK-tasoisia tutkintoja on viisi, joista kaksi sairaanhoitajaa, kaksi sosionomia, ja yksi opistoasteen nuoriso-ja vapaa-ajanohjaaja, toisen asteen tutkintoja on kolme, jotka ovat nuoriso- ja yhteisöohjaajia. Henkilöstö mitoitus on 1,1 (1.10.2026)

    - Aatussa pyritään siihen, että sijaisten ja tuntityöntekijöiden käyttö olisi mahdollisimman pientä. Tällöin henkilökunta on lapsille mahdollisimman tuttua ja Aatun lapsille tarjoama arki mahdollisimman ennakoitavaa ja vakaata. Mikäli sijaisia ja tuntityöntekijöitä joudutaan käyttämään, niin suositaan mahdollisuuksien mukaan

lapsille entuudestaan tuttuja vakisijaisia. Mikäli sijaisen tarve on esimerkiksi kolmelle peräkkäiselle päivälle, pyritään siihen, että saadaan yksi työntekijä tekemään kaikki vuorot, jotta vaihtuvuus olisi mahdollisimman pientä.

- Sijaisten rekrytoinnissa pyritään siihen, että sijaisella olisi mahdollisuus sitoutua toimimaan sijaisena pidempiaikaisesti kuin vain vuoron tai parin verran. Sijaisten valmiuteen toimia yksikkömme sijaisena kiinnitetään erityistä huomiota. Sijaisten kohdalla korostetaan lain edellyttämää pätevyyttä työhön, jolloin mahdollistuu kaikkien työtehtävien itsenäinen hoitaminen.

- Tarvittaessa työhön kutsuttavia sijaisia pyritään pitämään listalla riittävä määrä, jotta vakihenkilöstön kuormitus äkillisissä työvoimantarvetilanteissa ei nousisi liian suureksi ja toiminnan laatu ja turvallisuus pystytään takaamaan myös näissä poikkeustilanteissa.

- Vuokratyövoimaa ei käytetä.

- Pienryhmäkoti Aatussa varmistetaan riittävä henkilöstö hyvällä työvuorosuunnittelulla ja ennakoinnilla. Lisäksi meillä on perustason yksikön minimi vaatimukseen nähden yksi kokoaikainen työntekijä enemmän henkilöstövahvuudessa. Tarvittaessa käytetään vakisijaisia.

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattioikeudet varmistetaan Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämistä JulkiTerhikki- ja Julki Suosikki-rekistereistä.

- Pienryhmäkoti Aatussa laillistetun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä tilapäisesti työskentelevä opiskelija ei voi työskennellä yksin.

- Mikäli työntekijällä ei ole vielä työhön soveltuvaa ammattitutkintoa, on hän lähes aina ollut kuitenkin työssäoppimisjaksolla Pienryhmäkoti Aatussa, joten työ sekä talon toimintatavat sekä lapset ovat tulleet tutuksi.

- Pienryhmäkoti Aatussa työsuhteessa olevilta vaaditaan nähtäväksi ennen työsuhteen alkua rikosrekisteriote perustuen tästä annettuun lakiin (504/2002). Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä edellyttää, että alaikäisten kanssa työskenteleviltä vaaditaan rikosrekisteriote. Näin suojellaan alaikäisten turvallisuutta ja henkilökohtaista koskemattomuutta. Työntekijän täytyy tilata rikosrekisteriote itse Oikeusrekisterikeskukselta ja sen on oltava alle kuusi kuukautta vanha. Rikosrekisteriote tarkastetaan työsuhteen alussa. Yksikön johtaja tai vastaava ohjaaja tarkastaa rikosrekisteriotteen. Rikosrekisteriotetta tai kopiota

siitä ei talleteta minnekään, vaan se ainoastaan tarkastetaan. Yksikön johtaja pitää rekisteriä rikosrekisteriotteiden tarkastamisesta. Rekisteristä käy ilmi työntekijän nimi sekä rikosrekisteriotteen tarkastus- ja myöntämispäivämäärät.

- Rekrytointivaiheessa arvioidaan työntekijän riittävä koulutus ja osaaminen työhön. Työssä tulee olla hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito ja nämä asiat huomioidaan rekrytoitaessa työntekijää.

- Uuden työntekijän tai pitkään työstä poissaolleen työntekijän kohdalla suunnitellaan työvuoroihin perehdytykselle aikaa. Työhön perehdytys nähdään prosessina, joka etenee töiden jo alettua. Työhön perehdytys on jatkuvaa ja tärkeä osa työtä koko henkilökunnalla työn ja tilanteiden muuttuessa.

- Ammatillista täydennyskoulutusta suunnitellaan henkilöstön kanssa yhdessä vastaamaan työn vaatimuksia ja asiakkaiden tarpeita. Työntekijöiden lisäkouluttautumista tuetaan ja koulutustoiveita huomioidaan. Lisä- ja täydennyskoulutuksia mahdollistetaan vuoroperiaatteella.

- Pienryhmäkoti Aatun henkilöstön osaamista ja työskentelyn asianmukaisuutta seurataan toiminnan aikana kokoaikaisesti. Seurantaa tekevät yksikön johtaja ja vastaavaohjaaja. Havaittuihin epäkohtiin puututaan tilanteen mukaan työntekijän kanssa käytävällä keskustelulla.

- Työn reflektointi on osa toimintakulttuuriamme ja sitä tehdään työvuorossa olijoiden kesken sekä työryhmänä henkilöstöpalavereissa.H enkilökuntaa ohjataan ammatilliseen itsereflektioon.

- Pienryhmäkoti Aatun henkilöstöltä kerätään säännöllisesti palautetta vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.

- Henkilökunnalta saatua palautetta käsitellään säännöllisesti henkilökuntapalavereissa.

- Henkilökunnan riskienhallinnanosaamista varmistetaan ohjeistuksin, koulutuksin ja säännöllisesti henkilökuntapalavereissa oletettuja tilannekuvia läpikäymällä ja niihin toimintaohjeita ja –malleja kertaamalla ja tekemällä.
- Pienryhmäkoti Helmi Oy:n velvollisuus on huolehtia Pienryhmäkoti Aatun henkilökunnan turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

- Työnantajan on otettava huomioon työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön sekä työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat.

Lisäksi työnantajan on jatkuvasti tarkkailtava työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työtapojen turvallisuutta.

- Turvallisessa työympäristössä keskeistä on:
  -työn ja työympäristön suunnittelu
  -perehdyttäminen ja työhönopastus
  -vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi
  -työntekijöiden keskinäinen viestintä

3.7 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asiakkaan aseman ja oikeuksien varmistaminen

Hyvää kohtelua koskeva -suunnitelma

- Pienryhmäkoti Aatussa on tehty lastensuojelulain mukainen Hyvää kohtelua koskeva –suunnitelma, jossa on kuvattuna Pienryhmäkoti Aatun säännöt ja käytänteet sekä tiedot Aatuun sijoitetun lapsen itsemääräämisoikeudesta ja sen rajoittamisesta.
- Hyvää kohtelua koskevan -suunnitelman ajantasaisuudesta vastaavat yksikön johtaja Piia Menna ja vastaavaohjaaja Miia Äijälä
- Hyvää kohtelua koskevan –suunnitelman ajantasaisuus arvioidaan ja tarkastetaan vähintään kerran vuodessa. Sen laatimisessa ja tarkistamisessa kuullaan yksikköön sijoitettuja lapsia ja heille annetaan mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen.
- Valmis suunnitelma käydään läpi yhdessä kaikkien Pienryhmäkoti Aatuun sijoitettujen lasten kanssa.
- Hyvää kohtelua koskeva –suunnitelma on yksikössä nähtävillä eteisessä ilmoitustaulun vieressä olevassa lomakelokerikossa.
- Hyvää kohtelua koskeva -suunnitelma lähetetään vuosittaisen tarkastuksen jälkeen tiedoksi kunkin lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijälle sekä lapsen sijoittaneelle hyvinvointialueelle.
- Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on laadittu Pienryhmäkoti Aatuun 3/2019
- Tarkistettu 8/2026

Esteettömyys ja saavutettavuus

- Pienryhmäkoti Aatun toimitilat ei ole kaikilta osin esteettömiä. Asuintilat ovat kahdessa kerroksessa ja kellarikerroksessa on lisäksi varastotilat ja tekniset tilat.

1.kerroksessa on kaksi asuinhuonetta, joiden yhteydessä on esteetön suihku-/wc-tila. Sisäänkäynnissä on useampi porras.

Itsemääräämisoikeus

- Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan. Pienryhmäkoti Aatun perustehtävä on kasvattaa ja hoitaa Aatussa asuvia lapsia ja huolehtia heille turvallinen kasvuympäristö, mahdollistaa oppiminen ja koulunkäynti, sekä kehittyminen ja kasvaminen kohti aikuisuutta ja mahdollisimman itsenäisesti elämässä pärjäämistä. Aatussa asuvan lapsen itsemääräämisoikeuteen voidaan joutua puuttumaan tilanteissa, joissa lapsen omat tai jonkun muun valinnat ja toiminta ovat haitaksi lapsen omalle kasvulle, kehitykselle, terveydelle ja turvallisuudelle tai jonkun muun kasvulle, kehitykselle, terveydelle ja turvallisuudelle.

- Lapsen ikätasoisella itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan lapsen mahdollisuutta vaikuttaa omiin asioihin. Lapsi voi ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti päättää omista asioistaan ja olla vaikuttamassa itseään koskeviin asioihin. Aatussa ohjaajat ohjaavat yhteistyössä lapsen lähiverkoston ja sosiaalityöntekijän kanssa lasta ikätasoisuuteen ja lapsen terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia tukeviin valintoihin.

- Lapselle on turvattava kaikissa tilanteissa mahdollisuus esittää omat näkemyksensä ja käsityksensä asioihin. Lapselle on annettava mahdollisuus tehdä myös virheratkaisuja ja erehtyä omissa valinnoissaan. Lapselle mahdollistuu näin ollen tilaisuus oppia erehdyksen kautta sekä omien valintojen vaikutuksesta ja opetella ottamaan vastuuta näin omasta elämästään.

- Aatussa lapsella on madollisuus olla vaikuttamassa ja päättämässä
  -huoneen sisustuksesta
  -pukeutumisesta
  -ulkonäöstä
  -harrastuksesta
  -kavereista
  -kouluun liittyvistä valinnoista
  -vapaa-ajastaan
  -käyttövarojen käytöstä
  -kielestä, kulttuurista ja uskonnosta

- Arjen toimintoja suunnitellaan yhdessä lasten ja henkilökunnan kanssa mm. säännöllisissä yhteisökokouksissa ja omaohjaaja-keskusteluissa sekä yhteydenpidolla huoltajien kanssa.

- Lapsi saa ikätaso huomioiden päättää ja olla vaikuttamassa häntä itseään koskevissa asioissa, mikäli lapsen valinnat eivät ole vaaraksi hänen tai jonkun toisen terveydelle ja turvallisuudelle tai omaisuudelle.

- Aatussa lasten huoneet ovat kunkin lapsen omaa aluetta.

- Pienryhmäkoti Aatussa lapsen kanssa ennen asiakassuunnitelmaa käydään keskustelua lapsen toiveista ja ajatuksista. Lapselle kerrotaan lapsen etu ja ikätaso huomioiden häntä koskevista asioista. Lapsen mielipidettä kysytään ja se otetaan huomioon lasta koskevissa asioissa.

- Mikäli lapsi kokee epäasiallista kohtelua, tilannetta selvitetään osapuolten kanssa mahdollisimman pian ja mahdollisimman matalalla kynnyksellä. Tilanteiden selvittelystä kokonaisvastuun ottaa yksikön johtaja tai vastaavaohjaaja. Mikäli he ovat osallisina selvittelyssä, nimeää yksikön johtaja henkilökunnasta työntekijän asiaa selvittämään. Henkilökunnan kesken käydään läpi tilanteita lasten kanssa ja pyritään löytämään jaettu ymmärrys niin lapsen kuin aikuisenkin toiminnan takana.

- Pienryhmäkoti Aatussa lapsen informointi hänen käytettävissä olevista oikeusturvakeinoista varmistetaan sillä, että lasten saatavilla on Hyvää kohtelua koskeva -suunnitelma sekä omavalvontasuunnitelma. Niissä kerrotaan lasten oikeusturvakeinot. Myös henkilökunta on tietoinen lasten oikeusturvakeinoista, ja velvollisuudesta auttaa lasta.

- Pienryhmäkoti Aatussa, jokaisella lapsella on oikeus tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja ja päätöksiä. Henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan Aatussa asumisen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lapsi otetaan mukaan häntä koskevan hoito- ja kasvatussuunnitelman tekoon.

Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen

- Pienryhmäkoti Aatussa lapsen itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa lastensuojelulain mukaisesti silloin, kun lapsen itsensä tai muiden henkilöiden terveys, turvallisuus tai merkittävissä määrin omaisuus uhkaa vaarantua. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä tehdään asianmukaiset kirjalliset

päätökset. Rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti lapsen ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoitustoimenpiteisiin turvaudutaan aina viimeisenä vaihtoehtona, kun muita keinoja on jo kokeiltu tai jos niitä ei ole käytettävissä.

- Pienryhmäkoti Aatuun sijoitetun lapsen itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa lastensuojelulain 11. luvussa mainituilla sijaishuollossa toteutettavilla rajoittamistoimenpiteillä, silloin kun niiden toteuttamiseen on olemassa laissa edellytetty perusteltu syy.

- Lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden käyttäminen tarkoittaa lapsen perus-ja ihmisoikeuksien rajoittamista. Rajoitustoimenpiteillä puututaan muun muassa lapsen henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen, yksityiselämän ja perhe-elämän suojaan, sananvapauteen ja omaisuuden suojaan sekä lapsen sivistyksellisiin oikeuksiin.

- Lastensuojelulain mahdollistamat rajoitukset ovat tarvittaessa tukemassa Aatussa tehtävää kasvatustyötä. Rajoitustoimenpiteitä käytetään vain tilanteissa, joissa Aatun säännöt ja kasvatukselliset käytänteet eivät riitä turvaamaan lapsen turvallista kasvua ja kehitystä. Rajoitustoimenpiteitä ei koskaan käytetä rangaistuksina ja rajoitustoimenpiteiden on perustuttava aina voimassa olevaan lainsäädäntöön.

- Pienryhmäkoti Aatussa varmistetaan rajoituspäätösten oikeellisuus rajoituksen jälkeen tehtävällä rajoituksen lapsikohtaisella arviolla. Arvioinnissa käydään lapsen kanssa läpi rajoitukseen johtanut tilanne, rajoituksen käytön tarve ja perusteet, rajoituksen toteuttamistapa ja toimenpiteeseen osallistuneen henkilöstön toiminta tilanteessa, rajoituksen vaikuttavuus sekä muutoksenhakuoikeus ja oikeussuojakeinot.

Asiakassuunnitelma ja hoito- ja kasvatussuunnitelma

- Lapsen asiakassuunnitelma laaditaan lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän johdolla vähintään puoli vuosittain pidettävissä asiakassuunnitelmaneuvotteluissa. Lapsen asiakassuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaa lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

- Asiakassuunnitelmaa täydentämään laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma. Lapsen yksilöllisen hoito- ja kasvatussuunnitelman laativat lapsen asioista vastaavat omaohjaajat yhteistyössä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, lapsen ja lapsen vanhempien kanssa. Omaohjaajat vastaavat suunnitelman

ajantasaisuudesta ja päivittämisestä. Hoito- ja kasvatussuunnitelman ajantasaisuus tarkastetaan ja tarvittaessa päivitetään aina lapsen asiakassuunnitelman jälkeen. Hoito- ja kasvatussuunnitelma lähetetään lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle sekä lapsen huoltajille. Omaohjaajat seuraavat suunnitelman ajantasaisuutta ja huolehtivat päivittämisestä ja muutoksista aina kun se katsotaan tarpeelliseksi.

- Lasten asiakassuunnitelmat ja lapsikohtaiset hoito- ja kasvatussuunnitelmat ohjaavat Pienryhmäkoti Aatussa tehtävää työtä. Voimassa olevat asiakassuunnitelmat sekä päivitetyt hoito- ja kasvatussuunnitelmat käydään henkilökunnan kanssa läpi työpaikkapalaverissa. Kunkin lapsen uusin asiakassuunnitelma ja hoito- ja kasvatussuunnitelma säilytetään arkistokaapissa Työtä ohjaavat suunnitelmat -kansiossa. Uudesta tai päivitetystä suunnitelmasta henkilökuntaa informoidaan Nappulan viestivihko-osiossa ja henkilökuntapalavereissa. Työntekijät kuittaavat suunnitelmat luetuiksi seurantalomakkeisiin.

Asiakaspalaute

- Asiakaspalautetta kerätään Aatussa asuvilta lapsilta kirjallisesti kaksi kertaa vuodessa ja lasten huoltajilta sekä sosiaalityöntekijöiltä kerran vuodessa.

- Asiakaspalautteen keräämiseksi on olemassa kullekin kohderyhmälle hieman eri sisältöinen numeeriseen arvioon perustuva sähköinen palautelomake, jossa on väittämiä ja niiden toteutumista palautteen antaja arvioi asteikolla 1-5. Palautelomakkeessa on myös avoimia kysymyksiä.

- Sähköisen asiakaspalautteen lisäksi pyydetään kaikilta yhteistyötahoilta suullista palautetta ja rohkaistaan sitä myös antamaan, jotta saadaan kehitettyä työtä ja toimintatapoja kullekin lapselle ja perheelle sekä toimivalle yhteistyölle sopivaan muotoon.

- Jokainen saatu palaute niin suullinen kuin kirjallinen käsitellään ja käydään läpi työryhmän kesken. Saadun palautteen pohjalta kehitetään toimintaa ja korjataan toimintatapoja tai mietitään vaihtoehtoisia toimintatapoja. Pienryhmäkoti Aatussa kaikki palaute koetaan erittäin arvokkaana.

Sosiaali- ja potilasasiavastaava

- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavan yhteystiedot;
  Puh. 03 819 2504
  Puhelinpalveluaika
  maanantai, tiistai ja torstai klo 9.00 – 12.00 ja keskiviikko klo 9.00 –15.00
  Sähköposti; asiavastaavat@paijatha.fi

  Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavan yhteydstiedot:
  Puh. 040 807 4755/Anne Mikkonen ja 040 807 4765/Susanna Honkala
  maanantai 12.30–15.00, tiistai–keskiviikko 8.30–12.00, torstai 9–15, perjantai-sunnuntai suljettu
  Sähköposti sosiaali.potilasasiavastaava@keusote.fi

- Sosiaali-ja potilasasiavastaavan tehtävä on neuvoa sosiaalihuollon asiakkaita heidän oikeuksistaan.

- Sosiaali- ja potilasasiavastaavaan voi olla yhteydessä, jos mietityttää esimerkiksi:
  - Oikeutesi lastensuojelun asiakkaana?
  - Saamasi kohtelu lastensuojelussa tai sijaishuoltopaikassa?
  - Sinulle tehdyt päätökset?

Muistutus

- Pienryhmäkoti Aatussa muistutusten käsittelystä vastaava henkilö on yksikön johtaja Piia Menna (piia.menna@helmiaatu.fi, p. 044 493 5728)

- Jokainen muistutus, kantelu tai muu valvontapäätös käsitellään asian edellyttämällä tavalla ja vakavuudella asianosaisten ja tarvittaessa koko henkilökunnan kesken.

- Tavoiteaika muistutusten käsittelylle on enintään 1 kk.

4. Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen

4.1 Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Miten henkilökunta tuo esille havaitsemansa asiakasturvallisuuteen kohdistuvat riskit, epäkohdat ja laatupoikkeamat?

- Työntekijän tulee viipymättä ilmoittaa havainnoistaan vuorovastaavalle tai esihenkilölle.
- Ilmoituksen perusteella käydään koko työyhteisön kesken keskustelua työpaikkapalaverissa ja sovitaan yhteiset käytänteet tilanteiden ennaltaehkäisemiseksi ja tarvittavat turvatoimet otetaan käytäntöön.
- Vastuu riskienhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehittämisessä on toiminnasta vastaavalla taholla, mutta työntekijöiden tulee ilmoittaa havaituista riskeistä yksikön johtajalle.
- Lapset ja lasten läheiset voivat kertoa havaintonsa vuorossa olevalle ohjaajalle, lapsen omaohjaajalle tai yksikön johtajalle.
- Lapsilla on aina pääsy oman sosiaalityöntekijän tietoihin sekä sosiaali- ja potilasasiavastaavan yhteystietoihin. Lasten kanssa käydään läpi minkälaisissa tilanteissa heihin voi olla yhteydessä ja miten.
- Havaittu epäkohdan tai puutteen riski tai toteutunut epäkohta tai puute käsitellään tilanteesta riippuen mahdollisesti ensin johtajan toimesta asianosaisten kesken ja sitten tarvittavilta osin työpaikkapalaverissa koko työryhmän kesken.

Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden kirjaaminen, analysointi ja raportointi. Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisen kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.
Haittatapahtumat ja läheltä piti -tilanteet kirjataan ja dokumentoidaan Aatun omaan läheltä piti -tiedostoon. Esihenkilö osallistuu tilanteista keskusteluun niiden tahojen kanssa, joita riskitilanne koskee ja tekee tarvittavat toimenpiteet niiden perusteella.
Työtapaturmissa työntekijä ilmoittaa tilanteesta esimiehelle ja vakuutusyhtiölle, jolla on oma työtapaturmalomake. Aatun omassa riskikartoituksessa on käyty ennakoiden läpi erilaisia riski- ja vaaratilanteita, joita Aatussa voi tapahtua.

4.2 Korjaavat toimenpiteet

Riskienhallinnan prosessissa sovitaan todettujen haittatapahtumien ja epäkohtien korjaamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Muutosta vaativien laatupoikkeamien juurisyyt

selvitetään ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet muutoksen aikaansaamiseksi. Korjaavista toimenpiteistä tehdään kirjaukset omavalvonnan seuranta-asiakirjaan.

Pienessä organisaatiossa tapahtuneista tilanteista sekä niihin liittyvistä muutoksista keskustellaan työpaikkapalaverissa, päätökset kirjataan palaverimuistioon ja jokainen sitoutuu tehtyihin muutoksiin vastaavien riskitilanteiden ennaltaehkäisemiseksi. Esimerkiksi lomansa vuoksi poissa ollut työntekijä käy muistion läpi palatessaan töihin ja sitoutuu samoihin muutoksiin. Tarvittaviin dokumentteihin tehtävät muutokset kirjataan yksikön johtajan tai delegoidusti jonkun muun toimesta.

4.3 Vaaratapahtumailmoitukset

Palveluntuottaja ilmoittaa omassa toiminnassaan ilmenevistä epäkohdista ja puutteista sijainti hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaisesti. Päijät-Hämeenhyvinvointialueen yksityisille palveluntuottajille tarkoitetuilla nettisivuilla on tietoa ja ohjeistusta vaaratapahtumailmoituksiin ja häiriöilmoituksiin liittyen, sekä sähköiset lomakkeet ilmoitusten tekemistä varten.
Linkki sivuille: Yksityiset palveluntuottajat - Päijät-Hämeen hyvinvointialue

- ✓ Yksityisillä palveluntuottajilla on lakisääteisen ilmoitusvelvollisuuden lisäksi mahdollisuus ilmoittaa vaaratapahtumista ja ohjata myös asiakkaita tekemään ilmoituksia.

- ✓ Vakavan vaaratapahtuman sattuessa yksityinen palveluntuottaja tekee ilmoituksen omasta toiminnasta lupa- ja valvontavirastoon *tee ilmoitus vakavasta vaaratapahtumasta Lupa- ja valvontavirastoon* -lomakkeella.

- ✓ Yksityisen palveluntuottajan toiminnassa havaitusta epäkohdasta, tapahtumasta tai puutteesta, joka olennaisesti vaarantaa asiakasturvallisuutta, yksityisen palveluntuottajan henkilöstö tekee ilmoituksen omasta toiminnasta Päijät-Hämeen hyvinvointialueen valvonnan vastuuhenkilölle *tee palveluntuottajan omavalvontailmoitus* -lomakkeella.

- ✓ Yksityinen palveluntuottaja tekee Päijät-Hämeen hyvinvointialueen toiminnassa havaitusta epäkohdasta, tapahtumasta tai puutteesta ilmoituksen tee ammattilaisen/yhteistyökumppanin vaaratilanneilmoitus lomakkeella.

- ✓ Asiakas/läheinen voi kertoa hoidossa tai palvelussa havaitsemastaan virheestä, läheltä piti -tilanteesta asiakkaan/läheisen vaaratilanneilmoituksella, mikä löytyy Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vaaratilanneilmoituksen tekeminen sivustolta.

4.4 Häiriöilmoitukset

- ✓ Häiriöllä tarkoitetaan uhkaa tai tapahtumaa, joka vaarantaa palveluntuottajan toimintoja tai tehtävien toteuttamista ja jonka hallinta edellyttää tavanomaisesta poikkeavia toimia ja mahdollisesti laajempaa tai tiiviimpää yhteistoimintaa ja viestintää. Häiriöilmoituksia tulisi tehdä palveluntuottajan toimintakykyä alentavista tai merkittävästi hidastavista häiriöistä.

- ✓ Häiriöilmoituskanava on Päijät-Hämeen hyvinvointialueen nettisivuilla (Yksityiset palveluntuottajat - Päijät-Hämeen hyvinvointialue) sähköinen järjestelmä, jonka avulla palveluntuottaja voi ilmoittaa palvelutuotannon häiriöistä nopeasti ja vaivattomasti.
  Kanava mahdollistaa välittömän tiedonsaannin häiriöistä, niiden vakavuuden arvioinnin sekä tarvittavien toimenpiteiden ohjauksen.

- ✓ Ilmoitukseen ei laiteta salassa pidettäviä tietoja, kuten henkilötietoja.

- ✓ Häiriöilmoituslomakkeella käytössä olevat häiriötyypit:
  - sähköverkon häiriö (esimerkiksi toimintakykyä alentava sähkökatko)
  - tietojärjestelmähäiriö (esimerkiksi asiakastietojärjestelmän häiriöt)
  - väkivaltatilanne (esimerkiksi palveluntuottajan toimintakykyä alentava tilanne)
  - häiriö materiaalisessa varautumisessa (esimerkiksi hoitotarvikkeiden saatavuus ongelmat)
  - henkilöstön saatavuuteen liittyvä häiriö (esimerkiksi lakko)
  - tulipaloon tai sprinklerijärjestelmän käynnistymiseen liittyvä häiriö
  - vedenjakelun häiriö (esimerkiksi talousveden käyttökielto)

4.5 Vakavat vaaratapahtumat

- ✓ Mikäli, asiakkaan terveys, turvallisuus tai henki on vaarantunut, on kyseessä vakava vaaratapahtuma. Vakavia vaaratilanteita ovat esimerkiksi välitön kuolemanvaara, vakava terveydentilan heikkeneminen, asiakkaan kokema epäasiallinen kohtelu, lääkitysvirheet ja vakavat haittatapahtumat, kuten putoamiset tai väkivaltatilanteet.
- ✓ Vakavien vaaratapahtumien ehkäisyssä on oleellista, että opitaan tuntemaan ja tunnetaan lapsia. Tunnetaan lasten toimintatapoja, yksilöllistä tapaa reagoida asioihin, lapsen pettymyksensietokykyä, lapsen kykyä tulla toimeen aikuisten sekä muiden lasten kanssa.

- ✓ Vakavan vaaratapahtuman sattuessa vuorossa olevat työntekijät tekevät arvion tilanteesta, tekevät toimintasuunnitelman, tiedottavat asianosaisia sekä viranomaisia, ja tarvittaessa ovat yhteydessä yksikön johtajaan.
- ✓ Jokainen tapahtuma arvioidaan tilannekohtaisesti ja yhteistyö eri tahojen ja viranomaisten kanssa vaikuttaa tilannekohtaisesti prosessiin.
- ✓ Yksilötyönohjaus ja työsterveyshuolto ovat tarvittaessa työntekijän tukena.
- ✓ Kaikki vakavat vaaratapahtumat käsitellään kunkin tilanteen edellyttämällä vakavuudella. Jokainen tilanne arvioidaan erikseen ja toimenpiteistä päätetään tilannekohtaista harkintaa käyttäen. Kaikki vakavat vaaratapahtumat käsitellään henkilökunnan kesken työpaikkapalavereissa tehden samalla yhdessä arviointia tapahtuneesta ja miettien kehittämistoimia, joilla vastaavat tilanteet voitaisiin välttää.
- ✓ Pienryhmäkoti Aatulla on ilmoitusvelvollisuus palvelunjärjestäjälle (hyvinvointialue) sekä lupa- ja valvontavirastolle vakavista vaaratapahtumista.

4.6 Ilmoitusvelvollisuus

- Palveluntuottajalla ja henkilökunnalla on ilmoitusvelvollisuus perustuen lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29 §.
- Palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin.
- Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

- Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta palvelunjärjestäjälle tai palveluntuottajalle. Palvelunjärjestäjän, palveluntuottajan ja vastuuhenkilön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.
- Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata

viivytyksettä. Valvontaviranomainen voi päättää toimenpiteistä siten kuin 38 §:ssä säädetään tai antaa 39 §:ssä säädetyn määräyksen epäkohdan poistamiseksi.

- Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Palveluntuottajan tai vastuuhenkilön menettelyä on pidettävä kiellettynä vastatoimena, jos henkilön työsuhteen ehtoja heikennetään, palvelussuhde päätetään, hänet lomautetaan, häntä muutoin kohdellaan epäedullisesti tai häneen kohdistetaan muita kielteisiä seurauksia sen vuoksi, että hän on tehnyt 2–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai osallistunut ilmoittamansa asian selvittämiseen. Kiellettyä on myös estää tai yrittää estää henkilöä tekemästä 2–4 momentin mukaista ilmoitusta.
- Henkilöstön ilmoitusvelvollisuus käydään läpi säännöllisesti Pienryhmäkoti Aatun työpaikkapalaverissa. Näin varmistetaan, että koko henkilöstö tietää ilmoitusvelvollisuudestaan sekä kenelle ilmoitus tehdään tarpeen vaatiessa. Henkilöstölle kerrotaan, miten tehtyjen ilmoitusten kanssa edetään, sekä miten tulee toimia, jos ilmoituksen vaatimia korjaavia toimenpiteitä ei tehdä.

4.7 Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä

- ✓ Epäkohtailmoituksista sekä haitta- ja vaaratapahtumailmoituksista saatua tietoa hyödynnetään suunnitelmallisesti omavalvonnan ja toiminnan kehittämisessä. Ilmoitukset käsitellään henkilöstön ja esihenkilön kanssa, niiden juurisyyt arvioidaan ja tarvittavista korjaavista sekä ehkäisevistä toimenpiteistä sovitaan. Tietoa käytetään toimintatapojen, ohjeistusten, perehdytyksen ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä vastaavien tilanteiden ennaltaehkäisyyn. Toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia seurataan osana yksikön omavalvontaa ja laadunhallintaa.

- ✓ Muistutuksissa ja kanteluissa esille tulleet epäkohdat ja puutteet käsitellään, selvitetään sekä arvioidaan niiden vaikutukset toimintaan. Saatua tietoa hyödynnetään toiminnan, työmenetelmien ja ohjeistusten kehittämisessä sekä henkilöstön osaamisen vahvistamisessa. Tarvittavat korjaavat ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet suunnitellaan, toteutetaan ja niiden vaikuttavuutta seurataan osana yksikön omavalvontaa ja laadunhallintaa.

- ✓ Henkilöstön tietoisuus käytössä olevista palautekanavista varmistetaan perehdytyksellä ja säännöllisellä tiedottamisella. Palautekanavia ja niiden käyttöä käsitellään henkilöstöpalavereissa sekä omavalvontaan liittyvissä

keskusteluissa. Esihenkilö vastaa siitä, että henkilöstöllä on ajantasainen tieto palautteen antamisen, epäkohtailmoitusten sekä haitta- ja vaaratapahtumailmoitusten tekemisen menettelyistä.

- ✓ Saatua palautetta hyödynnetään toiminnan laadun ja omavalvonnan kehittämisessä. Palaute käsitellään säännöllisesti, mahdolliset epäkohdat ja kehittämistarpeet tunnistetaan ja tunnustetaan sekä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä sovitaan. Saatua tietoa käytetään toimintatapojen, ohjeistusten, palvelun laadun ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia seurataan osana jatkuvaa omavalvontaa ja laadunhallintaa.

5. Omavalvonnan seuranta ja raportointi

5.1 Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi

- Palvelun laadun ja turvallisuuden tarkastelu ja arviointi sekä riskienhallinnan toteutuminen tapahtuvat yksikön johtajan kautta Pienryhmäkoti Helmi Oy:n johtoryhmän kokouksessa kerran kuussa.
- Yksikkötasolla Pienryhmäkoti Aatussa palvelun laatua ja turvallisuutta sekä riskienhallinnan toteutumista arvioidaan yksikön johtajan ja vastaavan ohjaajan toimesta säännöllisesti.
- Noin kaksi kertaa kuukaudessa pidettävissä henkilökuntapalavereissa käydään läpi henkilökunnan kesken palvelun laatuun, turvallisuuteen sekä riskienhallintaan liittyviä tapahtumia.
- Henkilökuntapalavereissa tehdään yhdessä tilannearviointia palvelun laadun ja turvallisuuden näkökulmasta ja mietitään kehittämistoimenpiteitä.
- Henkilökuntapalavereissa keskustellaan myös palvelun riskienhallinnasta ja luodaan yhdessä sopien toimintakäytänteitä kulloisenkin tilanteen mukaan pyrkimyksenä toimia ennaltaehkäisevästi ja riskit minimoiden.

5.2 Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi

- Omavalvontasuunnitelma on koko henkilökunnalle tuttu ja henkilökunta on tietoinen omavalvontasuunnitelman tarkoituksesta. Koko henkilökunnan vastuulla on omavalvontasuunnitelman seuranta ja havaittujen puutteellisuuksien ilmoittaminen ja korjaaminen tai korjaamistarpeesta tiedottaminen yksikön johtajalle.

- Omavalvontasuunnitelman seurannasta (3krt/vuosi) tehdään kirjallinen raportti, johon kerätään seuranta-aikana (4kk) havaitut omavalvonnalliset huomiot ja tehdyt toimenpiteet.
- Yksikön johtajan ja vastaavanohjaajan vastuulla on omavalvontasuunnitelman kirjallisen raportin teko ja julkaisu vähintään neljän kuukauden välein.